

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool te WACHTEBEKE

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 21477
Instelling Vrije Basisschool
Directeur Monique DE VISSCHER
Adres Overslag 1 - 9185 WACHTEBEKE
Telefoon 09-345.85.54
Fax 09-342.72.99
E-mail sloverslag@telenet.be
Website www.sloverslag.be

Bestuur van de instelling VZW Provinciaal Broeders van Liefde
Adres Stropstraat 119 - 9000 GENT

Scholengemeenschap Wachtebeke - Zelzate
Adres Assenedesteenweg 115 - 9060 ZELZATE
CLB Vrij CLB Regio Gent
Adres Marialand 29 - 9000 GENT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 13-05-2013, 14-05-2013 en 16-05-2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek 16-05-2013
Datum bespreking verslag met de instelling 12-06-2013

Samenstelling inspectieteam
Inspecteur-verslaggever Myriam Vande Moortele
Teamleden Marc Boone
Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil
Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	10
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	12
3.1.1.6 Lager onderwijs: ICT.....	13
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	14
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	14
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	16
4.1 Professionalisering	16
4.1.1 Deskundigheidsbevordering	16
4.2 Evaluatie.....	16
4.2.1 Evaluatiepraktijk	17
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	19
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	21
6.1 Wat doet de school goed?.....	21
6.2 Wat kan de school verbeteren?	21
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG.....	23
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	23
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	23

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van leergebieden om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan.
Voor elk leergebied onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De vrije basisschool Sint-Laurens is een kleinschalige dorpsschool in Overslag, vlakbij de grens met Nederland. Ze profileert zich als een school, waar discipline, team spirit en een warme sfeer centraal staan en waar elk kind zich kan ontplooien op zijn eigen niveau. Er heerst een stimulerend leef-, leer- en werkklimaat voor zowel leerlingen als leerkrachten. Jaar na jaar groeit de schoolpopulatie, waaronder ook leerlingen uit Nederland, waardoor uitbreiding van infrastructuur zich opdringt. Het schoolbestuur heeft bouwplannen op korte termijn om een oude schoolvleugel te vervangen door een nieuwbouw voor de kleuterafdeling. De containerklassen zullen dan verdwijnen uit het schoolbeeld. Momenteel telt de kleuterafdeling drie en de lagere afdeling zes klasgroepen. Het intern beleid van de school is al jaren in handen van een gedreven directeur, die wegens de kleinschaligheid, een gecombineerde beleidsfunctie uitoefent. Het leerkrachtenteam vormt een hechte groep, bestaande uit een goede mix van jonge leerkrachten en leerkrachten met heel wat onderwijservaring die ze hoofdzakelijk in deze school opbouwden. De wederzijdse open waarderende houding voor elk teamlid creëert een verbondenheid waardoor iedereen samen school maakt.

Op basis van het vooronderzoek onderzocht het inspectieteam tijdens deze doorlichting de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie, zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling. Bijkomend werd voor de lagere afdeling nagegaan of de leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT voldoende worden nagestreefd.

De kleuterafdeling komt tegemoet aan haar inspanningsverplichting en streeft de ontwikkelingsdoelen voor de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie in voldoende mate na. De leerkrachten werken thema's uit die nauw aansluiten bij de leef- en belevingswereld van de kleuters. Recentelijk gebruiken ze het leerplan als werkinstrument bij de planning van hun activiteiten, gekoppeld aan de vier ervaringsituaties. Regelmatig informeel overleg bevordert de continuïteit en de gradatie. Voor het leergebied Nederlands werken de leerkrachten dagelijks aan de taalontwikkeling van de kleuters. Een talig onthaal, een wisselende thematische boekenhoek, voorleesmomenten met vertelplaten of boeken, spelactiviteiten waarbij kleuters uitgedaagd worden om hun handelingen te verwoorden ... zijn regelmatig in het aanbod verzekerd. Toch mist de kleuterafdeling concrete afspraken op school- en klasniveau. De afstemming van streefwoordenschat en leesinitiatie kan nog doeltreffender georganiseerd worden. Wat het leergebied wereldoriëntatie betreft, biedt de school een uitdagende leeromgeving en zinvolle speelleermaterialen om te experimenteren en te exploreren. Er worden initiatieven genomen om de betrokkenheid bij kleuters te verhogen. Daarnaast zorgt de groene schoolomgeving voor diverse ontdekkingsmogelijkheden in de buurt. De leerkrachten benutten talrijke observatie- en reflectiemomenten om gerichte ondersteuning aan te bieden. Het digitale kindvolgsysteem is in opbouw en heeft nog groeimogelijkheden.

De lagere afdeling komt tegemoet aan haar resultaatsverplichting en bereikt de eindtermen voor de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie in voldoende mate. Voor het leergebied Nederlands baseren de leerkrachten zich op een onderwijsleerpakket dat ze vrij consequent volgen. De meesten vullen dit aan met bijkomende materialen. Ze bewaken daarbij zoveel mogelijk het evenwicht tussen de verschillende domeinen. Gerichte initiatieven schenken aandacht aan het leesaanbod. Ook voor het leergebied wereldoriëntatie hanteren de leerkrachten grotendeels een onderwijsleerpakket. Dit vullen ze in mindere of meerdere mate aan met bijkomende lesactiviteiten of projecten. Een digitale planner helpt het evenwicht, de gradatie en de volledigheid bewaken. Leerlijnen voor tijd en ruimte staan borg voor een verticale samenhang. De leerlijn voor techniek leidt reeds tot enkele afspraken op school- en klasniveau. Leeruitstappen en actualiteit verruimen de leefwereld van de leerlingen. Verkeer kan nog geoptimaliseerd worden.

De school heeft op korte tijd een enorme evolutie doorgemaakt op het gebied van de leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT. Elke leerkracht heeft zicht op de te realiseren ICT-doelen en integreert deze waar mogelijk en zinvol in de meeste leergebieden, het hoeken- of contractwerk. Op schoolniveau zijn nog geen afspraken gemaakt inzake evaluatie en rapportering over deze doelen.

Naast de leergebieden en de leergebiedoverschrijdende eindtermen onderzocht de inspectie twee processen die de onderwijskwaliteit ondersteunen: de deskundigheidsbevordering van het personeel en de evaluatiepraktijk op school.

Niettegenstaande het team voldoende kansen krijgt om zich te professionaliseren, maken niet alle leerkrachten hiervan gebruik. De school organiseert jaarlijks een aantal teamgerichte nascholingen. Deze zijn meestal gerelateerd aan schoolprioriteiten. Externe experts, waaronder de pedagogische begeleidingsdienst van het schoolbestuur, ondersteunen de school bij vernieuwings- en implementatieprocessen. Het is nog geen gewoonte om het effect van nascholingen en vernieuwingsprocessen op de onderwijspraktijk te evalueren. De school beschikt ook over een zekere interne expertise. De sterke doorgeefcultuur zorgt ervoor dat individuele teamleden steeds terecht kunnen bij hun collega's.

Onderzoek naar de evaluatiepraktijk wijst uit dat de school hier eerder aan het begin van een ontwikkelingsproces staat. De school beschikt nog niet over een visie die aangeeft hoe teamleden breed en leerplangericht kunnen evalueren. Evaluaties zijn overwegend gericht op het bepalen van het actuele beheersingsniveau van de leerlingen en sturen in mindere mate het eigen leerkrachtengedrag aan. De meeste evaluaties gebeuren in functie van rapporteren. Zwakke(re) resultaten of opvallende vaststellingen tijdens observaties leiden veelal tot begeleiding en remediëring. Op schoolniveau wordt wel eens geëxperimenteerd met verschillende evaluatievormen. Deze zijn eerder leerkrachtafhankelijk en hebben nog niet geleid tot afstemming en/of bijsturing van de evaluatiepraktijk op school-, leerkracht- en leerlingenniveau. Het organiseren van pedagogische studiedagen rond breed evalueren zou de school nog meer kracht kunnen geven om ook hierin te groeien.

De inspectie sluit deze doorlichting af met een gunstig advies. Ze waardeert de inzet van het team, gaat ervan uit dat de school op de ingeslagen weg verder gaat en de aanbevelingen uit dit verslag ter harte neemt om de onderwijskwaliteit in de toekomst nog te verbeteren. Ze wenst hen daarbij veel succes.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs

Nederlands
wereldoriëntatie

Lager onderwijs

Nederlands
wereldoriëntatie
ICT

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. De school doet inspanningen om een voldoende breed onderwijsaanbod te realiseren.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate na. In het onderwijsaanbod krijgen de verschillende domeinen evenwichtige aandacht. De school beschikt over voldoende ontwikkelingsmaterialen.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Actief leren

De leerkrachten richten zich op een referentiekader van de eigen koepel voor het bepalen van hun onderwijsaanbod. Daarnaast verrijken ze dit aanbod door sporadisch ideeën te halen uit diverse bronnen, zoals tijdschriften, het internet en andere. Sinds kort zijn er goede aanzetten om de gekozen aspecten te verfijnen vanuit de bijhorende leerplandoelen. De school maakt hierbij gebruik van een digitale doelenzoeker. Dezelfde leerplangerichtheid blijkt ook uit de doelen die de leerkrachten formuleren bij de hoekenfiches en de fiches voor terugkerende klasactiviteiten.

Bij het begin van het schooljaar komen alle kleuterjuffen samen om het jaarplan in grote lijnen op te stellen. Dit biedt de mogelijkheid om thema's klasgebonden aan te wenden. Daardoor is het jaarplan eerder een groeiplan. De leerkrachten behouden tevens een grote vrijheid om hun thema's een eigen invulling te geven. In een uitgebreide themapanning noteert elk teamlid diverse activiteiten binnen de vier ervaringssituaties. Naargelang de duur van het belangstellingsthema worden deze activiteiten gespreid over één of meerdere weekschema's. Op schoolniveau bestaan duidelijke richtlijnen over de wijze waarop kleuterjuffen hun agenda moeten invullen. Door de uitgebreide schriftelijke neerslag en de leerkrachtafhankelijke invulling is de diepgang en de inhoudelijke afbakening niet altijd even overzichtelijk.

Om de volledigheid van het aanbod zoveel mogelijk in kaart te brengen, vertrekt het kleuterteam recentelijk vanuit de leerplandoelen. De leerkrachten koppelen hun thema's aan de negen bestaansdimensies van wereldoriëntatie. Continuïteit en gradatie komt regelmatig aan bod tijdens informele overlegmomenten.

Doorheen het dagverloop werken de leerkrachten frequent aan de taalontwikkeling van de kleuters. Enkele voorbeelden hiervan zijn het talige onthaal, de boekenhoek, de voorleesmomenten met vertelplaten of boeken ... Bij sommige spelactiviteiten speelt de juf mee en stelt ze gerichte vragen. Daarbij stimuleert ze de kleuters en moedigt ze hen aan om de eigen handelingen te

verwoorden. Op schoolniveau werden tot nu toe voor het leergebied Nederlands echter weinig concrete afspraken vastgelegd. Een oplistings met bewaking van de verschillende taalactiviteiten is niet voorhanden. Sommigen vertrouwen op de professionaliteit van de collega's om alle ontwikkelingsdoelen na te streven. Of de school daar ook in slaagt, is minder duidelijk. Per thema noteert elke leerkracht streefwoordenschat. Er vond tot op heden echter nog geen afstemming plaats, zodat continuïteit en gradatie niet kan gegarandeerd worden. De inspectie stelt ook vast dat er een overaccentuering is van zelfstandige naamwoorden. Leesinitiatie neemt, leerkrachtafhankelijk, in mindere of meerdere mate een belangrijke plaats in bij de diverse activiteiten. Aspecten van auditieve en visuele discriminatie, analyse, synthese en geheugen komen minder expliciet voor.

De verschillende kalenders die in elke onthaalhoek aanwezig zijn, zijn in overleg opgesteld en vertonen de nodige gradatie. Ze bieden de kleuters houvast bij het kennismaken met diverse aspecten van tijd. Vooral de dagelijkse tijd komt daarbij veelvuldig aan bod.

De thematische werking zorgt voor een krachtige horizontale samenhang tussen de leergebieden en binnen de diverse domeinen. Inhoudelijk streven de leerkrachten een brede harmonische vorming na. Naast een aantal tijdgebonden thema's werken de kleuterleidsters ook thema's uit die nauw aansluiten bij de leefwereld van de kleuters. Bovendien mogen de kinderen geregeld materialen van thuis meebrengen. Oudere kleuters krijgen kansen om te brainstormen over aspecten, die ze in het gekozen thema willen uitwerken. Dit verhoogt de betrokkenheid aanzienlijk.

De leerkrachten creëren tal van kansen om te exploreren en te experimenteren binnen een rijke stimulerende klas- en schoolomgeving. De klassen zijn echter grotendeels volgestouwd met hoeken en kasten, waardoor ze (te) weinig noodzakelijke bewegingsruimte bieden. De kleuterjuffen proberen ICT expliciet te integreren in hun klaswerking. In de meeste klassen maakt de juf tijd om met kleuters te reflecteren op de voorbije activiteiten, hoe ze die aanpakten en wat ze eruit leerden.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De kleuterjuffen beschikken over voldoende didactische gebruiks- en verbruiksmaterialen voor het nastreven van de leerplandoelen. Ze hanteren onderwijsleerpakketten, themadozen, internet ... eerder als naslagwerk dan als keurslijf. Ze bieden een thematische boekenhoek aan, afgestemd op de mogelijkheden van de kleuters. Toch zijn er nog groeikansen tot leesplezier door het boekenaanbod aantrekkelijker voor te stellen en door meer variatie te voorzien.

In alle klassen gaat er aandacht naar het gebruik van foto's, prenten en pictogrammen met het oog op de symboolontwikkeling.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
*Evenwichtig / representatief
Kindvolgsysteem*

De opvolging van de ontwikkeling van de kleuters gebeurt aan de hand van talrijke observatiemomenten. Naast de reflecties in de agenda op kleuter-, klas- of leerkrachtniveau, hanteren de leerkrachten diverse bijkomende instrumenten. Specifiek bij de oudste kleuters vult de school dit aan met een gestandaardiseerde test en desgewenst een bijkomende schoolrijpheidstest.

Tweemaal per jaar structureren de juffen deze observaties voor elke kleuter via

een kleurcode in het kindvolgsysteem (KVS). Voor de brede benadering hanteren ze grotendeels een netgebonden referentiekader, concreet aangevuld met schooleigen accenten. Dit digitale systeem is nog maar recentelijk ingevoerd en heeft nog groeimogelijkheden.

Begeleiding

Leerbegeleiding

Beeldvorming

Zorg

De leerkrachten krijgen zicht op het ontwikkelingstraject van hun kleuters op basis van het overgangsgesprek en de kinddossiers. Diverse reflecties en het KVS verfijnen dit beeld. Ze zijn het vertrekpunt voor eventuele bijsturing van de aanpak of voor overleg met de zorgleerkracht, die indien nodig aanvullende ondersteuning biedt. Kinderen die niet vorderen zoals verwacht, krijgen extra aandacht. Aangepaste materialen, opdrachten op een ander niveau of individuele instructies zijn enkele voorbeelden hiervan. De school investeert eveneens in bijkomende ondersteuningsinitiatieven. Ze doet hiervoor niet alleen een beroep op de kinderverzorgster, maar ook op specifieke 'team teaching' leerkrachten. De individuele handelingsplannen hebben nog groeikansen. Ze missen concretere acties voor onderliggende vaardigheden.

Het multidisciplinaire overleg (MDO) schenkt de nodige aandacht aan degelijke informatiedoorstroming. De school werkt goed samen met de ouders, het Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB) en andere externe partners. Naast de talrijke ontmoetingen met ouders, creëren de heen- en weerschriften en de schoolwebsite met de vele sfeerfoto's een positieve onthaalcultuur op school.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate. Het consequent gebruik van een onderwijsleerpakket garandeert een evenwichtig en gradueel opgebouwd aanbod. Dit blijkt uit de resultaten van methodegebonden en schooloverstijgende toetsen.

Curriculum

Onderwijsaanbod

Referentiekader

Planning

Evenwichtig en volledig

Samenhang

Brede harmonische vorming

Actief leren

De leerkrachten hanteren een gradueel opgebouwd onderwijsleerpakket als referentiekader om de realisatie van de eindtermen te garanderen. Daarnaast vullen ze dit aanbod aan met eigen elementen, al dan niet gebaseerd op andere onderwijsleerpakketten. Een enkele leerkracht hanteert een eigen bewakingssysteem ten aanzien van de leerplandoelen. Deze werkwijze geldt als voorbeeld van goede praktijk.

Enkele leerkrachten van de bovenbouw volgden de introductie van het nieuwe leerplan voor het domein taalbeschouwing. De anderen verkregen de informatie via informeel overleg. Het beleid vertrouwt sterk op de deskundigheid van de leerkrachten en op het onderwijsleerpakket voor de implementatie van de vernieuwde visie in de klaspraktijk.

De school creëert een taalstimulerende leeromgeving met aandacht voor een vrij evenwichtig aanbod waarbij alle domeinen van het leergebied Nederlands aan bod komen. Ze organiseert diverse schoolinterne en -externe activiteiten. Leesmama's ondersteunen het leesproces bij de jongste lezers, terwijl 'leeseiland' en 'mini-lees-eiland' mooie voorbeelden van tutorlezen zijn. Er is eveneens een goede samenwerking met de plaatselijke openbare bibliotheek. Het ontlenen van boeken, de jeugdboekenweek en de boekenbeurs zijn vaste waarden om leesplezier aan te wakkeren. Daarnaast zet de school haar leerlingen op diverse manieren aan tot creatief schrijven. De jaarlijkse gedichtendag en een tweejaarlijkse stelwedstrijd waar de school geregeld in de prijzen valt, zijn slechts enkele initiatieven. Ook aan spellingsonderwijs wordt veel aandacht besteed.

Er is een duidelijke horizontale samenhang tussen de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie. Zo wenden de leerkrachten wekelijks het onthaal en de actualiteit aan om spreekansen te creëren. Spreekbeurten, gradueel opgebouwd, zijn vaak gelinkt aan aspecten uit de leefwereld van de leerlingen.

Materieel beheer

Uitrusting
Leermiddelen

De leerkrachten beschikken over voldoende didactische hulpmiddelen om het leergebied Nederlands te stofferen. Ze doen daarvoor een beroep op het onderwijsleerpakket, aangevuld met eigen materiaal en andere materialen uit de handel.

Er zijn geen concrete afspraken over het hanteren van referentiekaders. Voor spelling en taalbeschouwing baseren de meeste leerkrachten zich op hun onderwijsleerpakket. Sommige leerkrachten hebben zelf algoritmen opgemaakt. In de meeste klassen getuigen de klaswanden van aandacht voor de visualisatie van mogelijke leerstrategieën, maar deze worden sterk leerkrachtafhankelijk gestructureerd.

In stijgende lijn maken de leerlingen functioneel gebruik van ICT door onder andere allerlei teksten op te maken met behulp van softwareprogramma's en e-mails te versturen.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Leerlingvolgsysteem

De evaluaties tonen een vrij evenwichtig beeld van de leervorderingen voor Nederlands. De meeste leerkrachten hanteren de toetsen uit het onderwijsleerpakket, aangevuld met eigen toetsen.

De lagere afdeling neemt eveneens genormeerde tests af voor spelling, technisch en begrijpend lezen. De gemeten resultaten per leerling worden sinds vorig schooljaar in een digitaal leerlingvolgsysteem (LVS) bewaard. Ze worden echter nog niet formeel op klas- en schoolniveau in kaart gebracht.

De leerlingen van het zesde leerjaar nemen deel aan de externe toetsen van de eigen onderwijskoepel. Zij presteren daarbij in de meeste gevallen hoger dan het Vlaamse gemiddelde en het gemiddelde van het eigen schoolbestuur. De school legt eveneens goede resultaten voor van creatief schrijven, naar aanleiding van deelname aan externe wedstrijden.

Als een leerkracht het vermoeden heeft dat een leerling de basisleerstof van een domein van Nederlands niet voldoende beheerst, kan hij tests van het schoolbestuur hanteren ter controle.

Begeleiding

Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Vooraf voor spelling geven de toetsresultaten aanleiding om te individualiseren en leerlinggericht bij te sturen. De klasleerkracht is de spilfiguur waarrond de interne zorgwerking draait. Hij bepaalt en ondersteunt kinderen met extra zorg. Daarnaast kan hij een beroep doen op de zorgleerkrachten, die zowel klasintern als –extern remediëren en differentiëren.

Voor bijna elke klasgroep voorziet de school structurele differentiatiemomenten. De klasleerkracht begeleidt hierbij meestal een kleine groep zwakke(re) leerlingen, terwijl de zorgleerkracht de resterende klasgroep voor zijn rekening neemt.

Tijdens het MDO bespreken de klasleerkracht, de zorgleerkracht en de begeleider

van het CLB de leerlingen. Voor leerlingen die verhoogde zorg nodig hebben, start de school extra zorg en oudergesprekken op. Enkele leerlingen krijgen uitbreiding van zorg door onder andere logopedisten en andere externe zorgverleners.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate. Door het vrij consequent gebruik van een onderwijsleerpakket is het leeraanbod voldoende afgestemd op de eindtermen. De gevarieerde materiële uitrusting biedt mogelijkheden om zowel kennis als vaardigheden te ontwikkelen.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming

Naar aanleiding van de aanbevelingen van de vorige doorlichting maakte de school enkele jaren geleden een prioriteit van wereldoriëntatie. De directie communiceerde de vernieuwde visie van het leerplan aan haar team. Recentelijk voerde de school een nieuw onderwijsleerpakket in. Dit is richtinggevend voor het gradueel opgebouwd onderwijsaanbod. Daarnaast hanteren de leerkrachten tijdschriften en ander bronnenmateriaal om thema's aan te vullen of projecten uit te werken. Een digitale planner helpt het evenwicht en de volledigheid te bewaken.

Voor de domeinen tijd en ruimte heeft de school een leerlijn aangemaakt. Op klasniveau staan naast de cursorische leerplandoelen één of meerdere thema's opgelijst. Waar mogelijk leggen de leerkrachten voor de leerlijn tijd ook een link met het leergebied wiskunde.

Vorig schooljaar was het domein techniek een prioriteit van de school. Ze besteedde een studiedag aan de implementatie van dit vernieuwde domein. Dit leidde onder andere tot de invoering van techniekfiches in hoekenwerk. In hoeverre deze fiches aanleiding geven tot bijsturing op schoolniveau, is niet duidelijk. Dit jaar werd alles afgerond. Aanvullend neemt het zesde leerjaar deel aan een techniekdag, georganiseerd door een nabijgelegen technische school.

De thema's bieden kansen tot een werkelijkheidsgerichte aanpak. De meeste teamleden organiseren leeruitstappen of meerdaagse extra-murosactiviteiten, die verwijzen naar natuurlijke, historische en/of culturele aspecten, vaak in de onmiddellijke omgeving van de school. Het omgevingsboek bevat een opsomming van mogelijke onderwerpen. Daarnaast nodigen sommigen experts uit in de klas. Ook actualiteit komt geregeld aan bod. Bij heel wat thema's is dan ook een duidelijke samenhang met andere leergebieden vast te stellen, zoals Nederlands en muzische vorming.

De school besteedt eveneens aandacht aan het domein natuur. Ze behaalde reeds twee MOS-logo's (Milieu Op School).

De leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren, sociale vaardigheden en ICT krijgen een waardevolle invulling.

Naar verluidt bestaan er afspraken op schoolniveau voor verkeer, maar deze zijn niet uitgewerkt in een leerlijn. Iedere leerkracht vult dit in naar eigen vermogen. Sommige leerkrachten geven aan dat ze (te) weinig aandacht besteden aan deze leerplandoelen. Er bestaat wel een samenwerking met de leerkracht lichamelijke opvoeding en externe diensten om een verantwoord en vaardig fietsgedrag te

ontwikkelen, vooral bij leerlingen van de bovenbouw.

Curriculum Volgens het lessenrooster plannen de meeste leerkrachten een voldoende aantal
Onderwijsorganisatie lestijden, conform het advies van de onderwijskoepel. Bij nazicht in de
Onderwijstijd verschillende planningsdocumenten blijkt dat deze tijdbesteding, die neigt naar
het voorgestelde minimum, niet altijd effectief en adequaat verloopt. In de
meeste klassen vullen de leerkrachten enkele lestijden in door aspecten die
eerder gerelateerd zijn aan één of meerdere andere leergebieden of
deelaspecten. Een kritisch onderzoek strekt tot aanbeveling.

Materieel beheer De school beschikt over voldoende didactische materialen. Naast het
Uitrusting onderwijspakket met de bijhorende (digitale) materialen, maken de leerkrachten
Leermiddelen gebruik van eigen naslagwerken en in de handel beschikbare pakketten.
Sommige leerkrachten schaffen tijdelijk bijkomende ondersteunende didactische
materialen aan. De recente schoolprioriteit 'techniek' heeft geleid tot het
aankopen van enkele specifieke naslagwerken en ontwikkelingsondersteunende
materialen. De school bezit tevens een materiaalinventaris. Dit kan doorgaan als
voorbeeld van goede praktijk.

In de meeste klassen zijn de noodzakelijke tijd- en ruimtekaders aanwezig. Het is
echter niet duidelijk of alle leerkrachten deze kaders functioneel en dynamisch
aanwenden om het historisch besef te verruimen en het ruimtelijk inzicht bij hun
leerlingen te bevorderen. De genetische opbouw doorheen het schooljaar
verschilt soms erg van de ene tot de andere leerkracht.

Evaluatie De leerlingen krijgen zowel methodegebonden als leerkrachteigen toetsen
Evaluatiepraktijk aangeboden. Deze laatste zijn in een aantal klassen vooral gericht op het
Evenwichtig / representatief instuderen en reproduceren van kennis. De evaluatie van vaardigheden, inzichten
Gericht op bijsturing en attitudes krijgt soms in mindere mate aandacht. Op schoolniveau zijn
Leerlingvolgsysteem nochtans mooie initiatieven van gevarieerde evaluatievormen aanwezig. Deze in
kaart brengen zal een meerwaarde betekenen voor alle teamleden. Waar
evalueren nu hoofdzakelijk gebeurt in functie van leerlingengedrag, kan dit een
bijsturing teweegbrengen in leerkrachtengedrag.

De leerlingen van het zesde leerjaar nemen deel aan externe toetsen. Uit de
resultaten blijkt dat de meeste leerlingen de geëvalueerde eindtermen bereiken.

Begeleiding Het LVS bevat weinig informatie over het leergebied wereldoriëntatie. De
Leerbegeleiding beeldvorming gebeurt overwegend klasintern en is hoofdzakelijk terug te vinden
Beeldvorming in de schoolrapporten. De meeste leerkrachten ondersteunen leerlingen op het
Zorg vlak van leren studeren.

Tijdens MDO's kunnen probleemsituaties aan bod komen. Vaak kadert dit in een
ruimere context.

3.1.1.6 Lager onderwijs: ICT

Voldoet

De lagere afdeling streeft de eindtermen voor ICT in voldoende mate geïntegreerd binnen verschillende
leergebieden na.

Curriculum De school baseert zich op de visietekst ICT van het schoolbestuur. Ze hanteert
Onderwijsaanbod daarvoor een ICT-beleidsplan. Sinds vorig schooljaar is de school gestart met een
Referentiekader leerlijn. Deze leerlijn geeft een overzicht van de activiteiten per leeftijdsgroep.
Planning

*Samenhang
Actief leren*

Elke ICT-activiteit staat uitgeschreven op een ICT-fiche. Deze fiche vermeldt de gebruikte programma's en middelen, de omschrijving van de activiteit en de betrokken competenties. De codes van de leerlijn verwijzen naar desbetreffende doelen en/of eindtermen.

Onder impuls van de ICT-coördinator beperkt de school de cursorische input om met ICT-middelen om te gaan. In de nabije toekomst is het de bedoeling dat alle klasleerkrachten hiermee zelfstandig aan de slag gaan. De ICT-coördinator zal echter wel een ondersteunende rol blijven spelen.

Daarnaast integreert het team zoveel mogelijk het functioneel gebruik van ICT-toepassingen in het pedagogisch-didactisch leerproces. Waar het een meerwaarde biedt, zorgen de leerkrachten voor het gebruik van ICT als informatiebron, als middel tot taakuitvoering en als communicatiekanaal. Op die manier wordt ICT geïntegreerd toegepast binnen diverse leergebieden.

Materieel beheer

*Uitrusting
Leermiddelen*

De directie en de ICT-verantwoordelijken wenden de beschikbare middelen (zowel financieel als infrastructureel) en de aanwezige competenties optimaal aan om de gestelde doelen te bereiken. De school beschikt niet over een specifieke computerklas, maar alle klassen bezitten minstens één computer. Daarnaast stelt de school eveneens enkele laptops ter beschikking. In sommige klassen verloopt de internetverbinding iets moeizamer. Een viertal klassen beschikt over een digitaal bord.

Evaluatie

*Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Gericht op bijsturing*

De meeste leerkrachten evalueren de ICT-vaardigheden van de leerlingen weinig doelgericht. Meestal beperkt de evaluatie zich tot mondelinge feedback tijdens de activiteiten. Schriftelijke zelfevaluatie van de individuele leerlingen komt weinig voor.

De leergebiedoverschrijdende eindtermen van sociale vaardigheden en leren leren vormen reeds een vast onderdeel bij de schoolrapporten, in tegenstelling tot ICT dat niet expliciet voorkomt. Dit was nog geen onderwerp van gesprek.

Begeleiding

*Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg*

De ICT-vaardigheden zijn eveneens nog niet opgenomen in de beeldvorming van de leerlingen.

De meeste leerkrachten maken gebruik van ICT om gedifferentieerd te werken binnen verschillende leergebieden.

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Zorgt de school voor een correcte invulling van het zorgbeleid? (decreet bao - art. 153 septies, enkel van toepassing binnen een scholengemeenschap)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Professionalisering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, ontwikkeling.

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

Motivering

Vanuit een schooleigen visie op professionalisering en de schoolprioriteiten stelt de school een nascholingsplan op. Dit plan bevat een opsomming van de gevolgde vormingen door het ganse schoolteam, individuele teamleden of deelgroepen. Functioneringsgesprekken geven soms aanleiding tot het volgen van nascholingen.

De directie biedt haar leerkrachten in voldoende mate de mogelijkheid tot het volgen van nascholingen. Ze stelt daarbij echter weinig expliciete verwachtingen. Daardoor zijn het vaak dezelfde teamleden die, gelinkt aan hun schoolopdracht of in functie van de gekozen prioriteit, deelnemen aan specifieke vormingen.

De pedagogische begeleidingsdienst van het schoolbestuur ondersteunt de school bij vernieuwings- en implementatieprocessen. Daarnaast wordt geregeld een beroep gedaan op externe experts. Op school is een verscheidenheid aan interne expertise aanwezig. Deze expertise wordt veelal occasioneel en volgens de persoonlijke noden van leerkrachten benut.

De school beschikt eveneens over voldoende onderwijsliteratuur die iedereen vrijblijvend kan raadplegen.

Teamleden die individuele nascholingen volgen, brengen meestal kort verslag uit tijdens de personeelsvergadering. Ze verspreiden daarbij ruimschoots documenten met interessante achtergrondinformatie. Verder gebeurt de multiplicatie van nieuwe ideeën en informatie vooral tijdens informele gesprekken. Op school heerst dan ook een sterke doorgeefcultuur.

De school brengt het effect van het nascholingsplan op korte en/of lange termijn nog te weinig in kaart. Diverse nascholingsinitiatieven rond leren leren, techniek, het rapport, leesonderricht ... leiden wel tot acties op de klasvloer, maar bemoeilijken de doeltreffendheid van het professionaliseringsbeleid bij gebrek aan continue evaluatie en desgewenste bijsturing.

De meeste teamleden staan open voor vernieuwingen. De enorme evolutie die de school gemaakt heeft inzake het ICT-beleid, getuigt van de bereidheid om zich te blijven ontwikkelen.

De directie beschermt haar team zoveel mogelijk tegen de voortdurende druk van buitenaf door een eerder afwachtende houding aan te nemen. Ze bewaakt in de mate van het mogelijke het tempo en de prioriteiten van de school.

4.2 Evaluatie

De school staat voor de kwaliteitsbewaking van deze indicator aan het begin van een ontwikkelingsproces.

4.2.1 Evaluatiepraktijk

Motivering

De school heeft geen expliciete visie op de evaluatiepraktijk. De visie op evaluatie zoals die in de leerplannen geformuleerd staat, heeft het team zich nog onvoldoende eigen gemaakt.

Evalueren gebeurt meestal in functie van rapporteren. In de kleuterafdeling evalueren de leerkrachten de ontwikkeling van de kleuters aan de hand van observaties. De meeste teamleden van de lagere afdeling hanteren de methodetoetsen, al dan niet eigenhandig aangepast, om te evalueren. Daarnaast ontwikkelen ze zelfgemaakte toetsen. Bij nazicht in de toetsenmappen blijkt dat er een overaccentuering is van kennisvragen.

Sommige toetsen bevatten meerdere elementen van evaluatie. Ook op de meeste bladen van hoeken- en/of contractwerk zijn sporen van zelfevaluatie te vinden. Hoe de school of de leerkracht hiermee verder omgaat, is echter niet duidelijk.

Leerkrachtafhankelijk zijn vormen van evaluatie terug te vinden in het klasboek van de leerkracht. Vaak beperken de reflecterende evaluaties zich tot het niveau van de leerlingen en nog niet van de leerkracht, al zijn er uitzonderingen.

Enkele jaren geleden heeft de school de huistaken geëvalueerd, onder leiding van de pedagogische begeleidingsdienst van het schoolbestuur. Dit heeft geleid tot een gradueel huistakenbeleid op schoolniveau.

De school beschikt nog niet over een brede evaluatiecultuur, noch op leerlingen- noch op leerkrachtniveau. Evaluaties van het onderwijsproces en de kwaliteitsbewaking zijn weinig tastbaar. De meeste leerkrachten hebben zich daarover nog geen vragen gesteld.

Meerdere leerkrachten evalueren tussentijds om zo vlug mogelijk te interveniëren bij eventuele stagnaties. Ze grijpen de zwakke(re) resultaten of opvallende vaststellingen tijdens observaties aan om over te gaan tot begeleiding en remediëring. In sommige klassen schenkt niet alleen de leerkracht, maar ook de medeleerling en de leerling zelf aandacht aan deelaspecten bij spreekoefeningen. Deze of andere vormen van peer- en co-evaluatie worden slechts sporadisch toegepast.

De school heeft nog geen gegevens verzameld inzake gedifferentieerde vraagstellingen en evaluatievormen bij toetsen. Iedere leerkracht doet dit naar eigen best vermogen. De doeltreffendheid werd nog niet in kaart gebracht en vormde nog geen onderwerp om te leren van elkaar.

Op schoolniveau werd de leerlijn van ICT grondig bekeken. Dit resulteerde tot nu toe in een verdeling en concretisering op klasniveau. Een grondige evaluatie naar afstemming en differentiatie is een volgende stap in het groeiproces van de school.

Enkele jaren geleden lanceerde de school 'GO 10' naar aanleiding van frequente vormen van ruzie op de speelplaats. Eén van de leerkrachten bedacht het concept en ontwikkelde hiervoor diverse materialen. Op basis van een doorschuifstelsel met tien spelletjes tijdens de korte speeltijden, gelinkt aan enkele criteria, kunnen leerlingen stickers verdienen. Leerlingen van het vijfde leerjaar, de GO 10-bazen, fungeren als verantwoordelijken en evaluatoren. Zij schenken hierbij voornamelijk aandacht aan attitudes. Vóór iedere vakantieperiode volgt een officiële prijsuitreiking, waarbij elke klaswinnaar een beker of een medaille krijgt. Jaarlijks evalueert het team dit concept op schoolniveau. Het is een mooi voorbeeld van goede praktijk.

Recente vernieuwingen rond rapporteren vormden een aanzet tot het evalueren van schriftelijke feedback. Dit resulteerde in enkele afspraken op schoolniveau. Of dit ook leidde tot gerichte aanpassingen op leerkracht- en leerlingenniveau is niet duidelijk.

Sommige leerkrachten zijn vernieuwingsbereid door te experimenteren met verschillende evaluatievormen. Anderen beperken zich eerder tot het uitspreken van een beoordeling of het geven van punten. Het organiseren van pedagogische studiedagen rond breed evalueren zou de school nog meer kracht kunnen geven om ook hierin te groeien.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Het leiderschap van deze school is reeds meer dan twintig jaar in handen van dezelfde persoon. Gezien de kleinschaligheid van de school oefent de directeur een gecombineerde beleidsfunctie uit. Ze is zowel directie als zorgcoördinator. Het algemeen beleid van de school berust grotendeels op haar schouders. Zij voert een open beleid, gebaseerd op een respectvolle overlegcultuur. Haar empathische en eveneens professionele houding tegenover haar teamleden, zorgt voor een hoog welbevinden. De teamleden voelen zich gesteund en gewaardeerd, waardoor ze kan rekenen op een grote betrokkenheid. Zo creëert ze een gedeeld leiderschap, waarin iedereen zijn verantwoordelijkheid neemt en op zijn sterke punten wordt aangesproken. Ook de teamleden uiten zich vol lof over het leiderschap op hun school.

Het pedagogisch project van de school volgt de visie die is vastgelegd door het schoolbestuur. Deze visie is gebaseerd op de vijf uitgangspunten van het opvoedingsproject. Respect voor anderen en verbondenheid binnen een hartelijk leefklimaat komen daarbij zeer sterk naar voor. Het team maakt samen school.

In de school vinden diverse formele en informele overlegmomenten plaats. Uit verslagen leiden we af dat tijdens de personeelsvergaderingen vooral praktisch-organisatorische en in mindere mate pedagogisch-didactische aspecten aan bod komen.

Bij navraag blijkt dat de leerkrachten voldoende inspraak hebben bij de besluitvorming. Iedereen krijgt de kans om onderwerpen voor te dragen ter discussie.

Het beleid houdt voeling met de klaspraktijk door middel van haar informele klas- en doorloopbezoeken. In uitzonderlijke gevallen, bij personeelstekort, neemt de directie een klasgroep voor haar rekening. Inzage in documenten, het bekijken en afstemmen van klaswanden en het opvragen van schoolinterne toetsen gebeurt dan ook eerder in beperkte mate en weinig analyserend. De school heeft daarom nog belangrijke stappen te zetten in haar doelgerichtheid voor kwaliteitszorg.

Tevredenheidsonderzoeken bij ouders geven een beeld van sterke en minder sterke punten. De school neemt initiatieven om de conclusies uit deze onderzoeken gericht aan te pakken.

De school heeft ook deelgenomen aan het onderzoek van het Vlaamse Ministerie van Onderwijs inzake welbevinden en tevredenheid bij leerlingen van de bovenbouw. Ze scoort daarbij boven het Vlaamse gemiddelde.

Formele tevredenheidsonderzoeken bij leerkrachten heeft de school nog niet uitgevoerd. Gezien de kleinschaligheid van de school, heeft het team geen behoefte om bijkomende expliciete onderzoeken te organiseren. De dagelijkse informele overlegmomenten volstaan om hieraan tegemoet te komen. Tijdens functioneringsgesprekken krijgen de leerkrachten eveneens voldoende kansen tot uitwisseling.

Resultaten van schooloverstijgende tests of uit het vervolgonderwijs worden vooral op leerlingenniveau bekeken. Gezien de grotendeels goede resultaten worden deze niet verder geanalyseerd op schoolniveau.

De school introduceert onderwijsvernieuwingen niet altijd op een gelijkgerichte manier. Sommige teamleden volgen hiervoor specifieke nascholingen, anderen krijgen eerder beperkte informatie. Zelf- en teamreflectie op implementatie en gewenste effecten komen daarbij nog te weinig aan bod.

Het team ervaart de gestage groei van de school als een waardering van de ouders en tevens een bevestiging om op dezelfde weg verder te evolueren.

De school vervolgt haar GOK-traject (Gelijke Onderwijs Kansen) bij de invulling van de SES-werking (Sociaal Economische Status). De toegekende lestijden gaan overwegend naar individuele ondersteuning van leerlingen via klasontdubbeling, inzetbaarheid van de (zorg)leerkracht naargelang de klasnoden en

interventies bij kinderen met specifieke zorgvragen. Deze laatste gebeuren in afspraak tussen de klasleerkracht en de zorgleerkrachten.

In deze school leeft niet de behoefte voor een expliciet talenbeleid gezien de taalheterogeniteit binnen de schoolpopulatie quasi nihil is. Het schoolteam heeft wel gerichte aandacht voor meertaligheid onder meer door het gebruik van een leermethode Frans. Deze wordt vanaf de kleuterleeftijd uitgebouwd doorheen de aanvangsjaren van de lagere school en kent een verlengstuk in het formeel Frans in de derde graad. Het accent ligt hierbij initieel op een spontane kennismaking, de ontwikkeling van de spreekdurf en de kennismaking met de bijhorende cultuur.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De inspanningen van de kleuterafdeling om de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands en wereldoriëntatie via een geïntegreerd aanbod na te streven.
- Het consequent gebruik van het onderwijsleerpakket Nederlands in de lagere afdeling.
- De aandacht voor leesbevordering in de lagere afdeling.
- Het gebruik van het leerplan bij het plannen en bewaken van het onderwijsleeraanbod voor het leergebied wereldoriëntatie in de lagere afdeling.
- De leerlijnen voor de domeinen tijd en ruimte, gelinkt aan het klasbeeld en de thema's in de lagere afdeling.
- De integratie van het domein techniek in de kleuter- en lagere afdeling.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Aandacht voor het welbevinden, de betrokkenheid en de zelfstandigheid van de kleuters.
- De brede opvolging van de ontwikkeling van kleuters.
- De opbouw van het symboolbewustzijn in de kleuterafdeling.
- De leerlijn voor de leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT en de doelgerichte integratie in het onderwijsaanbod.

Wat betreft het algemeen beleid

- De gedreven en betrokken manier waarop de schoolleiding het beleid vorm geeft.
- De participatieve besluitvorming en de gezamenlijke doelgerichtheid.
- De open communicatie en de aangename collegiale werksfeer binnen de school.
- De tevredenheidsonderzoeken met de bedoeling de interne kwaliteitszorg te versterken.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Expliciete aandacht schenken aan de implementatie van nieuwe leerplanvisies en –inhouden.
- De aanzetten om de ontwikkelingsdoelen te bewaken (via de leerplannen) continueren in de kleuterafdeling.
- Concrete afspraken vastleggen voor de taalontwikkeling van kleuters (begrippenlijst, activiteitenbewaking).
- Gerichte aandacht schenken aan alle elementen van de leesinitiatie in de kleuterschool.
- De optimalisering van de onderwijstijd voor wereldoriëntatie in de meeste klassen van de lagere afdeling.
- Afspraken vastleggen voor het domein 'Verkeer en mobiliteit' in de lagere school.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De dagplanning in de kleuterafdeling beter afstemmen op de gemaakte afspraken.
- De boekenhoek rijk en gevarieerd uitbouwen in de kleuterafdeling.
- De ICT-vaardigheden opnemen in de beeldvorming van het LVS en de rapportering.
- De visie op een brede evaluatiepraktijk expliciteren, implementeren en bewaken.
- Resultaten van het LVS, evenals van genormeerde toetsen en outcomes, op klas- en schoolniveau in kaart brengen.
- Handelingsplannen aanmaken als concrete actieplannen in de beide niveaus.

Wat betreft het algemeen beleid

- De klaswerking en de gemaakte schoolafspraken formeel opvolgen.
- De verwachtingen aangaande levenslang leren formaliseren bij alle teamleden.

- De doelgerichtheid voor kwaliteitszorg op school- en klasniveau expliciteren en de doeltreffendheid ervan bewaken.

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

GUNSTIG

voor **kleuteronderwijs** en **lager onderwijs**.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Myriam Vande Moortele de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	